

Fővárosi Bíróság
16. K. 33. 430/2009/4.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Bíróság dr. Tólas K. József ügyvéd által képviselt ORO-TEAM Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. (Budapest) felperesnek dr. László Ildikó Katalin ügyvéd által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (Budapest, - Határozatszám: Vj-159/2008/023.) alperes ellen, verseny ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a bíróság meghozta az alábbi

ÍTÉLETET

A bíróság a felperes keresetét elutasítja.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (azaz tizenötezer) Ft perköltséget.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy az illetékügyi hatóság külön felhívására az állam javára fizessen meg 16.500 (azaz tizenhatezer-ötszáz) Ft tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti illetéket.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, melyet ennél a bíróságnál, de a Fővárosi Ítéletáblának címezve lehet írásban, három példányban benyújtani.

INDOKOLÁS

Az alperes észlelte, hogy felperes szakmailag nem kellően megalapozott tényállításokat tesz közzé a Vízkő-Ex Maxima hálózati árammal működő vízkőmentesítő készülékhez kapcsolódó marketingkommunikációs kampányokban, azzal, hogy a készülék alkalmas a víz lágyítására. Ennek nyomán az alperes 2008. december 15-én a Tpv. és az Fttv. alapján versenyfelügyeleti eljárást indított felperes ellen a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalmának és a fogyasztókkal szemben tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése miatt. A vizsgálat a Vízkő-Ex Maxima készülék felperesi reklámozási gyakorlatra terjedt ki. A vizsgálattal érintett időszak 2006. április 1-től 2008. december 15-ig volt. A megindított eljárás nyomán alperes a 2006. április 1-től 2007. szeptember 30-i időszakra megszüntette az eljárást. Azonban a fennmaradt eljárását

Fővárosi Bíróság
16.K.33.430/2009/4.

kiterjesztette a vízlágyítással összefüggésben a termék valamennyi hatására és arra az állításra, hogy a termék alkalmazásával kb. 35-40%-kal kevesebb lesz a mosópor és áramfogyasztás, valamint arra az állításra, hogy a termék alkalmazásával előállított víz egészséges és a termékre vonatkozó akció időtartamának elhallgatására, továbbá arra a magatartásra, hogy felperes a termék árát 2007. október óta folyamatosan akciós árként tünteti fel. Felperes az eljárásban előadta, hogy álláspontja szerint nem tanúsított a fogyasztókkal szemben tisztességtelen piaci magatartást, illetve nem folytat tisztességtelen piaci gyakorlatot. A termék forgalmazása óta két alkalommal hozták vissza a fogyasztók a terméket, de ebben az esetben sem a készülék hibája miatt, hanem több készülék egyidejű megvásárlása miatt. Az általa alkalmazott, lágy víz, lágy hatású víz, lágyított víz a vizet lágyítja, illetve lágy hatású kifejezésekkel kapcsolatosan előadta, hogy a készülékkel kezelt víz hatásában majdnem olyan mint a lágy víz. Hivatkozott arra, hogy a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem metallográfiai laboratóriumának szakvéleménye is használja ezt a kifejezést, amikor úgy fogalmaz, hogy nem távoznak el a lágyított vízből a különböző anyagok, így ugyan a lágy víz ugyan nem tartalmaz ásványi anyagot, míg a lágy hatásúvá tett víz esetében nem távoznak el a különböző anyagok a vízből, azonban ezt a különbséget a felperes a kiállításokon is igyekszik a fogyasztókban tudatosítani és mivel a fogyasztót nem a víz összetétele érdekli, hanem a víznek a fizikai tulajdonságai, így a készülékkel kezelt víz hatás szempontjából fizikai tulajdonságait tekintve lágynak tekinthető. Egyébként pedig jelezte, hogy 2008. októberében a lágy víz kifejezést a www.vizko-ex.hu honlapról eltávolította, annak ellenére, hogy álláspontja szerint a lágy, lágyított, lágy hatású víz a fogyasztók számára ugyanazt a tartalmat hordozza, nevezetesen azt, hogy ezek a vizek nem tartalmaznak vízkövet. Állítása szerint a készülék a vízzel bejövő vízkőpelyheket darabokra törri, porrá zúzza, míg a vízkőtlenítés nehezebb, lassúbb folyamat. Hivatkozott arra, hogy nehéz bizonyítani, csak tapasztalati úton lehet bizonyítékot találni fél év, egy év után arra, hogy a csapokban a készülék használata következtében kevesebb a vízkő, feltehetőleg az eróziós hatás miatt van, tehát a vízzel úszó apróra tört vízkőpelyhek csiszolják a már lerakódott vízkövet is, erre bizonyítékot nem tudott csatolni. Előadta, hogy a fogyasztó a vízkő lerakódás csökkenését abból érzékelheti, hogy erősebb lesz a csapból kijövő vízszugár és könnyebb a csap kezelése, nyitása valamint a csapok szűrőjén fennakadó kis vízkődarabok is azt mutatják, hogy a rendszer csökkenti a lerakódásokat. Vízsintes irányban körülbelül 30 méter lehet az a távolság, ameddig a már lerakódott vízkő megszüntetési lehetőség érvényesül, míg a függőleges irányban kevésbé hatékony a lerakódásokat eltávolító hatás. Ezen állításaira írásos dokumentációt nem csatolt, álláspontja szerint ezek nem csatolhatóak, mert sok idő- és energiaráfordítást igényelne egy ilyen bizonyíték elkészítése. Hivatkozott arra, hogy amikor a vízkőlerakódás eltűnik, akkor miután a vízkő hógátat képez a mosógép fűtőszálán, nyilvánvalóan a vízkőlerakódás eltűnése következtében a fűtőszál kevesebb energia felhasználással melegíti fel a megfelelő hőmérsékletre a vizet és így az áramfelhasználás is kevesebb lesz egy-egy mosógéppel történő mosás során. Miután a víz lágyítása történik, ennek következtében a lágy vízben kevesebb mosószerre is lesz szükség, így a mosópor és áram megtakarítás egyértelmű következménye a készülék használatának. Ez a víz egészséges szlogenrel kapcsolatban hivatkozott arra, hogy nem állította a reklámban, hogy ettől a víztől meggyógyulna a fogyasztó, hanem a desztillált vízzel szembeállítva ebben a vízben minden olyan anyag megtalálható, ami egyébként a csapvízben. A kezelés hatására javul a víz ihatósági minősége, kellemesebb ízűvé válik a csapvíz. A felperes által korábban forgalmazott Vízkő-Ex Solár és a perbeli vizsgálattal érintett Vízkő-Ex Maxima készülék között mindössze annyi a különbség, hogy a Vízkő-Ex Maxima vízkőmentesítő készülék elektromos energia tápegységgel működik, míg a korábban forgalmazott készülék a napfény

energiát hasznosító tápegység működtette. Minden más paraméterben a két készülék megegyezik. Az akcióhoz kapcsolódó alperesi vizsgálati megállapításra előadta, hogy listaáron utoljára 2007. első hónapjaiban értékesítette a készüléket. Az akció amelynek keretében 29.900 Ft-ért árusítja 2007-ben kezdődött és 2009.

május 25-én ért véget. 2009. május 25-én eltávolították a cég honlapjáról az akciós megjelölést, így ma már ez nem olvasható a honlapon. Egyébként pedig az akciós árra vonatkozóan nincs olyan jogi szabályozás, amely meghatározná, hogy milyen időtartamban lehet az akciós árat alkalmazni. Álláspontja szerint a versenyügyi eljárás megindítása során a versenyfelügyeleti eljárást a közérdek védelme nem indokolta, ugyanis két év alatt sem forgalmazott annyi készüléket, amellyel a magyar háztatások akár 0,001-ét is elérte volna.

A versenyfelügyeleti eljárás eredményeként az alperes 2009. július 10-én kelt Vj-159/2008/023. számú határozatával megállapította, hogy felperes 2007. októbertől 2008. augusztus 31-ig a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított, illetőleg 2008. szeptember 1-től 2008. december 15-ig terjedő időszakban a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, amikor a Vízkő-Ex Maxima termékről televíziós reklámokban, a www.vizko-ex.hu internetes honlapján, továbbá szórólapján és a termék használati-kezelési útmutatójában azt állította, hogy

a.) terméke a vizet lágyítja

b.) az vízkőmentesítő készülék

c.) a termék használatával lágy hatású vizet kapunk, a már meglévő lerakódást feloldja, a vízrendszer teljesen vízkőmentes lesz és termék használata esetén kevesebb lesz a mosópor és áramfogyasztás.

Internetes honlapján továbbá folyamatosan a szórólapokon és termék használati-kezelési útmutatójában azt állította, hogy a készülékkel előállított víz egészséges, a termék árát akciós árként tüntette fel, noha listaáron egyáltalán nem hozta forgalomba a Vízkő-Ex Maxima terméket azt 2007. októbere óta folyamatosan akciós áron értékesíti. Az alperes eltiltotta felperest a magatartás további folytatásától és kötelezte 500.000 Ft bírság megfizetésére. Határozatának indokolásában a tényállást részletesen rögzítette, a vizsgálat indításának körülményei és a vízlágyító anyagok, eszközök értelmezése mellett, valamint rögzítette felperesnek a termék értékesítése során reklámokkal kapcsolatos magatartását részletesen a jogi háttér rögzítése mellett. Megállapította, hogy felperes nem tudott bizonyítékkal szolgálni arra vonatkozóan, hogy a készülék a vezetérendszerben, a csapokban és más helyen lerakódott vízkövet eltávolítja. Pozitív használói tapasztalatokat említett arra vonatkozóan, hogy a csapok szűrőjén megjelenő vízkő, a nem gyengülő vízszög, a vízkőlerakódás folyamatos csiszolásának a jele. A versenytanács ezeket az állított, de nem dokumentált tapasztalatokat bizonyítékként nem fogadta el. Határozat ezt meghaladóan további részletes tény megállapítás és jogszabályhelyekre történő hivatkozással is indokolta. Felperes magatartását értékelte a jogszabályi háttérre figyelemmel 2008. szeptember 1. előtti és 2008. szeptember 1. -ével követően. A versenytanács a jogsértés megállapításán túl bírság kiszabását is indokoltnak látta és enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy a lágy hatású vizet kapunk, nem bizonyított kifejezés megtévesztésre alkalmas, másrészt a fogyasztók számára a hatás fontosabb, mint a víz összetétel, valamint felperes együttműködő magatartást tanúsított, jóhiszeműen használta a lágyított víz kifejezést, amely a BME szakvéleményben is szerepel és „vízkőmentesítő készülék” megjelölés csak csekély versenytorzító hatással bírt, mivel a piacon értékesített hasonló elven működő készüléket forgalmazók ugyanezt a megjelölést alkalmazzák, továbbá e kifejezés használatával kapcsolatban is megállapítható felperes jóhiszeműsége. Az ez a víz egészséges kijelentéssel kapcsolatban pedig azt a körülményt vette enyhítő körülményként figyelembe, hogy abból a fogyasztó nem a víz gyógyító hatására következtethetett, hanem csak arra, hogy a kezelt vízben minden olyan anyag megtalálható, ami egyébként a csapvízben. Ugyanakkor súlyosító körülményként

értékelt, hogy felperes a kifogásolt magatartást hosszabb időn keresztül tanúsította.

A fenti határozattal szemben felperes alperes keresztül a Fővárosi Bírósághoz 2009. szeptember 1-ével érkezett keresetlevelet nyújtott be. Keresetében kérte alperes

határozatának bírósági felülvizsgálatát, elsődlegesen annak megváltoztatását akként, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy felperes nem tanúsított a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást 2007. októberétől 2008. augusztus 31-ig terjedő időben valamint nem folytatott a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot a 2008. szeptember 1-től 2008. december 15-ig terjedő időszakban, így a határozatban foglalt magatartásoktól való eltiltás és kiszabott bírság mellőzését kérte. Másodlagosan kérte a határozat megváltoztatását akként, hogy a vízkömentesítő készülék elnevezés használatától való eltiltást és a kiszabott bírságot mellőzze a bíróság. Harmadlagosan a határozat hatályon kívül helyezése mellett alperes új eljárásra kötelezését kérte és perköltséget igényel. Álláspontja szerint felperes nem tanúsított megtévesztő magatartást és a vizsgálat elrendelésének törvényi feltétele nem állt fenn a Tpvt. 70. § (1) bekezdése alapján a közérdek védelme nem igényelte az eljárás megindítását. Tpvt. 70. §-a konjunktív feltételként írja elő a közérdek védelmét, az eljárás hivatalból történő megindítása esetén. Alperes maga a határozatának 97. pontjában rögzíti azt, hogy a közérdek sérelme nem valósult meg, mivel a vízkömentesítő készülék megjelenés csak csekély versenyt torzító hatással rendelkezett. Ennek következtében felperes nem sértette a közérdeket marginális tevékenységével az adott piacon. Másrésztől meg kívánta jegyezni, hogy a felperes konkurenciája is azonos fogalomkörrel használ. Harmadrészt a törvénysértést azért sem követte el felperes mert a készülék piacra bocsájtásakor rendelkezésére állt a BME-től a szakértői vélemény és e vélemény mellett cikkek, tudományos állásfoglalások is a felperes által állítottakat támasztották alá, így ezek birtokában felperes nem állított semmi olyat, ami a valóságnak ne felelt volna meg. Felperes a Budapesti Műszaki Tudomány Egyetem megállapítását elfogadta és alperes is elfogadta eljárása során, hogy a perbeli készüléknek vízlágyító hatása van, amelyről felperes azt gondolta, hogy egy köztudomású tény, hogy ennek következtében az áramfogyasztás és a mosópor felhasználás is csökken. Amennyiben alperesnek mégis más álláspontja lenne, akkor ellenszakértőt kellett volna bevonnia az eljárásban. Az alperes határozata törvénysértő még a bírság kiszabása körben is. Ugyan alperes különböző adatokat bekért felperestől és tudatában volt, hogy felperes éves nettó árbevétele 10.000.000 Ft-os nagyságrendben mozog, amelyre vonatkozóan 10%-os bírság kiszabási maximumot határoz meg a törvény 1.000.000 Ft-os összegben a perbeli esetben. Ennek 50%-ában szabta ki felperes terhére a bírságot, amely nem áll összhangban azzal, hogy alperes is megállapította, hogy csekély súlyú volt a felperes által elkövetett törvényi sérelem, így a csekély súlyú megállapításra figyelemmel ez a mérték rendkívül eltúlzottnak tekinthető. Hangsúlyozni kívánta, hogy felperes a termék értékesítés meghirdetését megelőzően rendelkezett információit alátámasztó szakértői véleményekkel és az alperes által súlyosító körülményként figyelembe vett hosszas időintervallum nem vehető súlyosító körülményként figyelembe. Az ismételt magatartás lett volna álláspontja szerint figyelembe vehető. Azonban a perbeli esetben felperes azért forgalmazta hosszabb időszakon keresztül a határozatban rögzített módon a perbeli termékét, illetve hirdette, mert abban a hiszemben volt, hogy jogkövető magatartást tanúsít. Az alperes határozata törvénysértő még az okból is, mert 2008. szeptember 1-i jogszabályváltozást megelőző időszakra a Ket. volt hatályban és a Ket. szabályozása értelmében alperest bizonyítási kötelezettség terhelte, amelynek nem tett eleget.

Alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte határozatában írtak fenntartásával és perköltséget igényelt. Kiemelte, hogy határozata a jogszabályváltozásra figyelemmel két külön időszakra külön-külön rögzítette a bizonyítékokat, azok figyelembevehetőségét. A bizonyítási kötelezettségének alperes eleget tett, ugyanis egyrésztől az eljárás megindítása

során a közérdek sérelme valószínűsítésre került, így a Tpv. 70. §-ában írtak nem sérültek, másrészt az eljárás alatt a Ket. 50. § (1) bekezdésében írt bizonyítási kötelezettségének eleget tett, rögzítette a megállapított tényeket és a megállapítást eredményező, rendelkezésére álló bizonyítékokat, felperesi nyilatkozatokat. Alperesnek nem kell ezt meghaladó bizonyítást lefolytatnia álláspontja szerint. A Tpv. 70. § (1) bekezdése esetében pedig a határozatában

Fővárosi Bíróság
16.K. 33.430/2009/4.

nem azt írta, hogy a közérdek védelme ne indokolta volna az eljárás megindítását, a 97. pontban írt csekély versenytorzító hatás a bíróság összecszerúságénél került figyelembevételre és nem a versenyfelügyeleti eljárás megindítása körében értékelhető.

Felperes keresete nem alapos.

A fenti tényállást a bíróság peres felek nyilatkozatai, alperesi közigazgatási iratok és a felek által csatolt okiratok alapján állította meg.

A bíróságnak a perben abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy felperes fogyasztót megtévesztő magatartást tanúsított-e, valamint a vizsgálat elrendelése jogszerű volt-e, az alperes a tényállást kellően tisztázta-e és a bizonyítás eljárás jogszerű volt-e. A bíróság kiszabása során alperes a tényeket megfelelően értékelte-e az enyhítő és súlyosító körülmények figyelembevétele során és ennek tükrében törvényes-e és megalapozott-e alperes érdemi határozata.

A Tpv. 70. § (1) bekezdése szerint a vizsgáló határozattal vizsgálatot rendel el olyan tevékenység, magatartás vagy állapot észlelése esetén, amely e törvény rendelkezéseit sérti feltéve, hogy az eljárás a gazdasági versenyhivatal hatáskörébe tartozik és a közérdek védelme az eljárás lefolytatására szükségessé teszi. A határozatban meg kell jelölni azokat a körülményeket és magatartásokat, amelyek miatt az eljárás megindult. A versenyfelügyeleti eljárások a piacon lévő verseny működéséhez kapcsolódóan a közérdek védelmében hivatalból indult eljárások azonban alperesnek a határozatában számot kell adnia arról, hogy mely okból látta az eljárás megindulásakor azt, hogy a közérdek védelme miatt az eljárás megindítása szükséges. Az alperes számot adott határozatában, hogy észlelte, hogy felperes, mely a Vízkő-Ex Maxima hálózati árammal működő vízkőmentesítő készülék forgalmazójaként a termékhez kapcsolódó marketingkommunikációs kampányokban használt reklámeszközökön valószínűsíthetően szakmailag nem kellően megalapozott tényállításokat tett közzé arra vonatkozóan, hogy a készülék alkalmas a víz lágyítására. Ez a felperesi állítás nyomán ítélte meg úgy alperes, hogy a közérdek védelme érdekében az eljárás megindítása szükséges. A bíróság álláspontja szerint a Tpv. 70. §-a alapján az eljárás megindítása során alperesnek széleskörű mérlegelési jogköre van és ezen mérlegelési jogkörébe annak eldöntése is beletartozik, hogy indít-e eljárást vagy sem. A bíróság megállapította, hogy az eljárás megindítására vonatkozóan a mérlegelés szempontjairól alperes számot adott határozatában. Rögzítette, hogy a felperesi marketingkommunikációban a készülék víz lágyítására való alkalmassága miatt annak valószínűsíthetően szakmailag nem kellően megalapozott és a felperes által alkalmazott, ehhez kapcsolódó felperes által alkalmazott tényállítások miatt indította meg az eljárását.

Az alperes a mérlegelési jogkörében az eljárás megindítása mellett döntött. A Tpv. 70.§ (1) bekezdése alapján az eljárás megindításának törvényi feltétele, hogy alperes észlelje, hogy a vizsgálandó magatartás a törvény rendelkezéseit sértheti, és a közérdek védelme érdekében az eljárás lefolytatása szükséges. A közérdek védelme az eljárás megindítása során azt jelenti, hogy alperesnek azt kell vizsgálnia, hogy fennáll-e a vizsgált magatartás alapján a feltételezhető jogsértés. Önmagában az, hogy a felperes marketing kommunikációs kampánnyal a fogyasztók egy szélesebb csoportjához eljutott azt igazolja, hogy nem egy egyedi fogyasztói sérelem került vizsgálat alá, hanem a felperesnek valószínűsíthetően

szakmailag nem kellően megalapozott tényállításainak közzététele, valamennyi fogyasztóhoz eljutott, így a perbeli esetben az eljárás megindításakor a közérdek vélelmezhető sérelmét ez önmagában megállapíthatóvá tette. Az eljárás megindításakor a feltételezett jogsérelem valószínűsítésre került, miután a széles fogyasztói réteghez eljutott a felperes marketing kommunikációs

Fővárosi Bíróság
16.K. 33.430/2009/4.

kampánya során a felperesi tényállítás, ezért a közérdek esetleges sérelmét alperes az eljárás megindításának feltételként kellően valószínűsítette, és erről határozatában is számot adott. Az, hogy a felperesi magatartás a törvénysértést ténylegesen megvalósította-e, illetve annak során milyen fogyasztói rétegek esetében valósult meg a törvénysértés és érdeksérelem, már az érdemi döntés meghozatalához tartozik, és ennek eredménye lehet a felperes marasztaló határozat, illetve ha és amennyiben valamely magatartás esetén a vizsgálat eredményeként alperes azt állapítaná meg, hogy nem történt törvénysértés, akkor a jogszerűen indult eljárás megszüntetésének is helye lehet. Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy a Tpvt. 70.§ alapján alperes jogszerűen járt el, amikor a perbeli tényállás mellett az eljárást megindította. Az a körülmény, hogy a termékkel kapcsolatban felpereshez fogyasztói panasz nem érkezett, még nem bizonyítja a jogsértés hiányát, a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartás fogyasztói panaszok hiányában is tanúsítható. A felperes által közreadott információ esetében alperes az eljárás megindításakor valószínűsítette, hogy az félrevezetésre alkalmas információt tartalmaz, és ennek tényszerűségét nem befolyásolja az a körülmény, hogy felperesnek erről tudomása volt-e vagy sem. A perbeli esetben a vizsgált magatartás és a vizsgált időszakban bekövetkezett jogszabályváltozásra figyelemmel a bíróság megállapította, hogy az alperes által vizsgált időszakban közérdek sérelmének gyanúja, az eljárás megindításakor fennállt, ugyanakkor az Fttv. 26.§ (1) bekezdése, a vizsgált időszak egy részében felperesi eljárásra hatályos rendelkezése, 26.§ (1) bekezdése alapján a versenyfelügyeleti eljárás tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése gyanúja esetén már meg kell indítania alperesnek annak vizsgálata nélkül, hogy a közérdek védelme az eljárás lefolytatását szükségessé teszi-e. A perbeli magatartás az alperes által vizsgált időszakban eltérő jogi háttérrel volt vizsgálendő a 2008. szeptember 1-től hatályban lévő változásra figyelemmel. 2008. szeptember 1. előtt a Tpvt. 8. § (1) bekezdésének első fordulója értelmében a gazdasági versenyben a fogyasztókat tilos megtéveszteni, míg a 8.§ (2) bekezdés a) pontja alapján a fogyasztók megtévesztésének minősül különösen, ha az áru ára lényeges tulajdonság, így különösebb összetétele, használata az egészségre, és környezetre gyakorolt hatása, valamint kezelése, továbbá az áru eredete, származási helye, beszerzési forrása, vagy múltja tekintetében valótlan tény, vagy valós tény megtévesztésre alkalmas módon állítanak, az árut megtévesztésre alkalmas jelzéssel látják el, vagy az áru lényeges tulajdonságairól bármilyen más megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak. Míg a Tpvt. 9.§-a szerint a használt kifejezésnek a mindennapi életben, illetve a szakmában elfogadott általános jelentése az irányadó annak a megállapításánál, hogy a tájékoztatás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas-e. Ez a jogszabályhely alapján 2008. szeptember 1. előtti időszakra az alperesnek azt kellett vizsgálnia, hogy a készülék esetében, amikor felperes azt állította, hogy ez alkalmas a víz lágyítására, vízkő mentes lesz a víz ennek használata során, és a víz egészséges lesz, valamint a termék alkalmazásával kb. 35-40%-kal kevesebb lesz a mosópor és áramfogyasztás, a készülék lényeges tulajdonságairól megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adott-e. Ugyanakkor a 2008. szeptember 1-től hatályos, perbeli magatartás vizsgálata körében alkalmazandó Fttv. 6.§ (1) bekezdése értelmében megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény - figyelemmel megjelenésének valamely körülményére - oly módon jelenít meg, hogy megtéveszti, vagy alkalmas arra, hogy megtévesztesse a fogyasztót, a törvényben felsorolt tényezők tekintetében, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas. Ezek a tényezők pedig az áru létezése, természete, figyelembe véve a termékmegnevezésre vonatkozó jogszabályi előírásokat is az áru lényeges jellemzője, így különösen: kivitelezése, összetétele, műszaki jellemzői, tartozékai, mennyisége, származási helye, eredete, szállítása, alkalmazása,

használatához, fenntartásához szükséges ismeretek, az adott célra való alkalmassága, a használatától várható eredmények előnyei, veszélyessége, kockázatai, környezeti hatásai, az egészségre gyakorolt hatása, vagy tesztelése, ellenőrzöttsége, vagy annak eredménye az áru ára, illetve díja, az ár, illetve díj

megállapításának módja, különleges árkedvezmény, vagy árelőny megléte az áru igénybevételéhez kapcsolódó adómentesség, vagy adókedvezmény, vagy más adóelőny, az áruhoz kapcsolódó valamely szolgáltatás, alkatrész, vagy csere, vagy javítás szükségessége az áruhoz kapcsolódóan biztosított ügyfélszolgálat és panaszkezelés, a vállalkozás, vagy képviselője személyének jellemzői, és jogai, így különösen az ilyen minősége, a jogállása, a társulásokban való részvétele és kapcsolatai, vagyona szellemi alkotásokon fennálló jogai és kereskedelmi tulajdonjoga, engedélye, képesítései, díjai és kitüntetései, a vállalkozás kötelezettségvállalásának mértéke, a kereskedelmi gyakorlat indítékai, az értékesítés folyamata, természet, szponzorálása, a vállalkozás, vagy az áru jóváhagyására vonatkozó bármely állítás, vagy jelzés, vagy a fogyasztó jogai, illetve a fogyasztót az ügylet során esetlegesen terhelő hátrányos jogkövetkezmények kockázata. A teljes eljárás időtartama alatt a megváltozott jogszabályokra is figyelemmel az alperesnek azt kellett vizsgálnia, hogy a felperesi tényállítások a Vízkő-Ex Maxima vízkömentesítő készülék esetében a fogyasztók megtévesztésére alkalmas volt-e, így felperes ezen tényállítások közlésével a Tpv-t, és az Fttv-t megsértette-e. Felperes tehát a teljes perbeli időszakban a két jogszabályi háttér esetében csak olyan reklámot tehetett volna közzé, amelyben foglalt tényállítások valóságtartalmát, már a közzététel időpontjára igazolni tudja.

A perbeli eljárás során alperesnek a Ket. 50.§ (1) bekezdése értelmében a döntéshozatalához szükséges tényállást tisztáznia kellett. A perbeli esetben a bíróság megállapította, hogy alperes eljárása során vizsgálódási körébe vonta a felperesi marketingkommunikációban tanúsított magatartását, biztosította felperesnek ügyféli jogait azáltal, hogy az eljárás során felperes nem volt korlátozva abban, hogy nyilatkozattételt tegyen a reklám során alkalmazott állításait igazolja. Felperes ezen jogával élve álláspontját részletesen közölte, amelyre alperes a határozatában részletesen kitért. Felperes hivatkozott a BME szakvéleményére, azonban ezen szakvéleményben, és a felperes által csatolt egyéb cikkekben szereplők nem igazolták, és nem támasztották alá kétség kívül felperesnek azokat az állításait, hogy a készülék használata során a rendszer teljes vízkőtlenítése várható, fél-egy év után a csövekben, csapokban, vizet használó készülékekben kevesebb lesz a vízkő. A perbeli készülék használata során annak kifejtett hatása tekintetében a peres felek egyezően értékelték, hogy a készülék a vízkőpelyhek mértékének csökkentésére, felületeinek megváltoztatására alkalmasak, és osztja a bíróság alperesnek azt az álláspontját, hogy a peres felek álláspontja közötti eltérés nem műszaki kérdésekben volt, hanem abban, hogy a tájékoztatásokban a felperes által használt kifejezések, a felperes által igazolt állításokat tartalmazzák-e, vagy azok alkalmasak lehetnek-e arra, hogy megtéveszték a fogyasztókat azáltal, hogy a tényleges hatástól eltérő hatást várnak a fogyasztók a perbeli készülék használatától, azaz a rendszer teljes vízkőtlenítése során a vízkő eltávolítása, vagy csak a víz paramétereinek változását várhatja-e a fogyasztó. Az alperes a felperes által csatolt bizonyítékokat részletesen megvizsgálta, határozatának indokolásában erre vonatkozó megállapításait is részletesen rögzítette arra figyelemmel, hogy a perbeli esetben alperesnek felperesi állítások esetében azt kellett vizsgálnia, hogy az állítások igazolására felperes megfelelő szakvéleményekkel a közzétételkor rendelkezett-e, illetve a felperesi állítások alkalmasak voltak-e, hogy megtéveszték a fogyasztókat. Helytállóan hivatkozott arra alperes, hogy a rendelkezésére álló adatok szakértő igénybevételét nem tették szükségessé. A bíróság megállapította tehát, hogy alperes a határozatának meghozatalához szükséges tényállást tisztázta, így alperesi határozat e körben jogszerű és megalapozott. A perbeli eljárás során felperesnek joga és kötelessége lett volna, hogy az általa állított tényeket, azok valóságtartalmát igazolja, ezzel szemben az eljárás során a Magyar Szabadalmi Hivatal mintaoltalmi bejelentésére hivatkozott, és a BME

metallográfiai laboratóriumában készült anyagvizsgálati jegyzőkönyvre, azonban a termék használatával lágy hatású vizet kapunk, a termék használatával kevesebb lesz a mosópor és az áramfelhasználás, a készülék által előállított víz egészséges állításának igazolására semmilyen bizonyítékot nem

csatolt. Az alperes ezeket értékelte, és helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy felperes nem tudott bizonyítékul szolgálni arra, hogy a készülék a vezetérendszerben, a csapokban és más helyen lerakódott vízkövet eltávolítaná. Önmagában pozitív felhasználói tapasztalatok ezt az állítást nem igazolják, illetve nem igazolhatják. A rendelkezésre álló adatok alapján alperes helytállóan állapította meg, hogy a készülék használatával a vízben lévő hidrokarbonátok, szulfátok és kloridok mennyisége nem csökken, ennek következtében, miután a víz keménységi fokát az határozza meg, hogy mennyi ásványi anyagot oldott magába a víz, a felperes által forgalmazott termék használata nem változtatja meg. A víz keménységi fokának változása hiányában nem valós az a tényállítás, hogy a készülék használatával meg lehetne lágyítani a vizet, illetve az lágy vizet eredményezne. Ennek következtében felperesnek a marketingkommunikációja során a víz lágyítással kapcsolatos állításai nem igazoltak, nem felelnek meg a valóságnak.

A felperes állította a termék értékesítéséhez kapcsolódó reklámányaiban, hogy a már meglévő lerakódásokat feloldja a készülék, a vízkőlerakódás megszüntetésére ily módon alkalmas lenne, azonban az általa hivatkozott és becsatolt szakvélemények is csak azt állítják, hogy a kezeletlen vízkő 8000 szerez nagyításában jól láthatók a tapadó tüskék, a kezeletlen mintában a vízkőpelyhek egészben megvannak. A meglévő tüskék összetapadnak és leülepednek a vízrendszerben. A BME által készített jegyzőkönyv tartalmazza, hogy a Vízkő-Ex Maxima vízkőmentesítő készülékkel kezelt vízkövet 1000 szerez, illetve 4000 szerez nagyításban vizsgálva megállapították, hogy a mikroporrá átalakított vízkőnek már nincsenek tüskéi, már nem tud a vízrendszerben megtapadni, és a folyóvízzel távozik, megszűnik a vízkő leülepedése. A kezelés nem vegyi úton távolítja el a vízkövet, hanem fizikailag, így létfontosságú ásványi anyagok nem távoznak el a lágyított vízből. Azonban, mivel a mikroporrá átalakított vízkőnek már nincsenek tüskéi, ezért nem tud a vízrendszerben megtapadni. A felperes által hivatkozott BME anyagvizsgálati jegyzőkönyvében szereplők kapcsán azonban ezeket, mint a felperesi állítás teljeskörű igazolására alperes jogszerűen nem fogadta el, mivel a vízrendszerből a vízkőnek ily módon való távozására vizsgálat lefolytatására nem került sor, a szakvélemény olyan következtetést tartalmaz, amelyre vonatkozóan kísérlet, vizsgálat nem történt, csak a vízben lebegő vízkőpelyhek aprítására vonatkozó képesség összegzéseként állapítja meg, hogy az a csőrendszerből a vízzel együtt távozik, azonban nem igazolt, hogy a vízkövet, akár egy családi vízvezetérendszer távolabbi pontján eltávolítaná. Ennek következtében felperesnek a rendelkezésére álló szakvélemény, vizsgálati jegyzőkönyv azt az állítását, hogy a készülék vízkőmentesítő lenne nem támasztja alá, nem igazolja. Ennek következtében felperes nem bizonyította, hogy a készüléke vízkőmentesítő lenne, így ezen állításával a fogyasztók megtévesztésére alkalmas állítást közölt. Felperes által sem vitatottan semmilyen vizsgálat, illetve szakvélemény nem támasztja alá hitelt érdemlően, hogy a készülék használatával mosópor és áram megtakarítást lehetne elérni a háztartásokban. Felperes arra hivatkozott, hogy a készülék által kifejtett hatás szükségképpen eredményezi ezen mosópor és áram megtakarítását. Azonban ez csak feltételezés, felperes ezt semmilyen módon alátámasztani nem tudta, így ezzel az állítással is a fogyasztók megtévesztésére alkalmas állítást közölt felperes.

Felperes reklámkampányában állította még, hogy a készülékkel kezelt víz fogyasztása egészséges víz fogyasztását eredményezné, azonban miután a perbeli készülék fizikai változtatásokat eredményez csak a kezelt vízben, így önmagában azért, hogy a csapvízzel azonos kémiai összetételű marad a víz, még nem nevezhető egészségesnek. így ezt az állítását

sem igazolta felperes. A perbeli esetben a bíróság megállapította, hogy felperes által állítottak valós voltát nem igazolta, az a vizsgálat körében teljes körűen pontatlan volt, ugyanakkor a tájékoztatásnak igaznak, valósnak és pontosnak kell lennie, amelynek meglétét a tájékoztatást adó félnek kell igazolnia. E körben felperesnek lett volna joga és lehetősége,

valamint kötelessége az eljárás során, hogy a marketing kampánya során az általa állítottakat igazolja. Ezen állítás jogszerűségét alátámasztó bizonyítékokkal azonban már a tájékoztatás megadásakor rendelkeznie kellett volna. Felperesnek a perben a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján fennállt a bizonyítási kötelezettsége a körben, hogy igazolja, hogy már az állítások közzétételkor ezen állítások ténytudását alátámasztó bizonyítékokkal rendelkezett. Felperes sem az alperesi eljárásban, sem bírósági eljárásban nem igazolta, hogy ezen állításait alátámasztó bizonyítékokkal rendelkezett volna, illetve azok valós tartalmát, ezért a bíróság megállapította, hogy felperes ezen állítások közzétételével a fogyasztókkal szemben tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, és az ezt megállapító alperesi határozat jogszerű és megalapozott.

A vizsgált időszakban bekövetkezett jogszabályváltozásra figyelemmel, alperessel egyezően állapította meg a bíróság, hogy felperes 2008. szeptember 1. előtt tanúsított magatartásával megsértette a Tpv. 8.§ (1) bekezdését, az abban rögzített tilalmakat. A felperes semmilyen dokumentummal nem támasztotta alá a fogyasztókhöz eljuttatott lágy hatású víz összetételét, vízkömentesítésre vonatkozó állításait, így a tájékoztatás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas volt, így a kijelentései, a bizonyítékok hiányára való utalás nélkül közzétéve a Tpv. 8.§ (2) bekezdés a) pontja alapján alkalmas volt a fogyasztók megtévesztésére. Az eredetileg is alkalmazott ár akciósnak való feltüntetése pedig a Tpv. 8.§ (2) bekezdés c) pontjába ütközött.

A 2008. szeptember 1-vel kezdődően alkalmazandó Fttv. rendelkezéseire figyelemmel az alperes jogszerűen vizsgálta, hogy felperesi kereskedelmi gyakorlat címzettjei körében az Fttv.-ben írt fogyasztói fogalommal érintett kör került-e megszólításra. A perbeli esetben a felperes által folytatott kereskedelmi gyakorlat olyan természetes személyek számára tette közzé a készülékekkel kapcsolatos állításait, akik önálló foglalkozásukon, és gazdasági tevékenységükön kívül eső célok érdekében járnak el, így az Fttv. értelmében fogyasztónak minősültek. Helytállóan állapította meg alperes, hogy a perbeli termék jellege, a felhasznált kommunikációs eszközök azt igazolják, hogy döntően nem üzleti célú felhasználók, vagy jogi személyek érdeklődését kívánta felperes felkelteni. A 2008. szeptember 1-től alkalmazandó Fttv. 14.§-a alapján alperes felhívta felperest, hogy a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállásait igazolja, és figyelmeztette arra is, hogy ha ennek nem tesz eleget, akkor úgy tekinteti, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. A felperes által csatolt iratokra figyelemmel helytállóan állapította meg alperes, hogy felperes nem igazolta a Vízkő-Ex Maxima vízkömentesítő készülékek lényeges tulajdonságaira vonatkozóan az általa közzétett tájékoztatások valóságtartalmát, így az Fttv. 14.§-a alapján ezt akként kellett tekinteni, hogy az állításai nem feleltek meg a valóságnak. A 2008. szeptember 1-ét követően tanúsított felperesi magatartás azzal, hogy a Vízkő-Ex Maxima vízkömentesítő készülék vonatkozásában a fogyasztókhöz eljuttatott információk nem kerültek alátámasztásra, így a tényállításokat úgy kell tekinteni, hogy azok valótlanok, másfelől a felperesi tényállítások alkalmasak lehetnek arra, hogy a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készítsék, melyet egyébként nem hoztak volna meg. Felperes az Fttv. 6.§ (1) bekezdés b) pontjában foglaltakra tekintettel megsértette az Fttv. 3.§-ának (1) bekezdésében írtakat.

A felperes nem vitásan a jogsértő magatartást a vizsgálat alá vont teljes időszakban tanúsította, azaz hosszabb időintervallumban. Felperes e körben arra hivatkozott, hogy ez terhére nem értékelhető, hiszen nem volt tudomása a jogsértő magatartásáról. A felperesi

akcióra vonatkozóan alperes felperes nyilatkozatát elfogadva megállapította, hogy felperes 2007. első hónapjaiban alkalmazta utoljára a lista árat, azonban ekkor még a Vízkő-Ex Solar vízkőmentesítő készüléket forgalmazta. A perbeli Vízkő-Ex Maxima vízkőmentesítő készülék értékesítését 2007. októberében kezdte meg, ettől kezdve azonban 2009. május 25-ig

29.900 Ft-os „akciós” árat alkalmazott, és mivel a terméknek sosem volt magasabb ára, ezért okszerűen állapította meg alperes, hogy a 29.900 Ft-os ár nem tekinthető akciós árnak. A felperes által alkalmazott ár akciós árnak történő feltüntetése a fogyasztói döntés befolyásolására alkalmas volt, olyan előnyös vásárlást látszatát keltette, amely korlátozott ideig áll fenn, így a fogyasztói döntés befolyásolására alkalmas volt.

Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy alperesi határozat jogszerű és megalapozott a jogsértés megállapítása körében, teljes körűen, és alperes a határozatának a meghozatala során a szükséges és elégséges tényállást tisztázta, határozatában rögzítette és döntését jogszabályhelyekre történő hivatkozással is részletesen indokolta.

Felperes hivatkozott arra is, hogy a határozat meghozatala során alperes a bírságot eltúlzott mértékben szabta ki. Alperes a határozatának 96. pontjában azt rögzítette, hogy a Versenytanács a jogsértés megállapításán túl a bírság kiszabását is indokoltnak látta. Ezen bírság kiszabásának indokolása, indokoltságának rögzítése mellett ugyan részletesen nem indokolta, hogy mely körülményekre alapította álláspontját, azonban az általa megállapított enyhítő és súlyosító körülményeket részletesen rögzítette határozatában, amelyekkel együttesen alperes az indokolási kötelezettségének kimerítő jelleggel eleget tett. A mérlegelési jogkörben hozott döntése során a mérlegelésének szempontjairól számot adott és az enyhítő és súlyosító körülmények rögzítése mellett azokat e bírság kiszabása során, ahhoz kapcsolódóan pontosan értékelte. Az enyhítő körülmények között vette figyelembe alperes azt, hogy felperes a „lágy hatású vizet kapunk” kifejezést alkalmazta ugyan, azonban ezen kifejezés megtévesztésre alkalmassága során a fogyasztók számára a hatás fontosabb, mint a víz összetétele, valamint felperes együttműködő magatartást tanúsított, amikor változtatott a honlapon szereplő tájékoztatásán és jóhiszeműen használta a lágyított víz kifejezést, amely a BME szakvéleményben is szerepelt, és a „hatékonyan távolítja el a vízrendszerekből a vízkövet” fordulat is szerepelt ezen szakvéleményben. Ugyanakkor a vízkömentesítő készülék megjelölés alperesi megállapítás szerint csekély versenytorzító hatással bírt, mivel a piacon értékesített hasonló elven működő készülékek forgalmazói ugyanezt a megjelölést alkalmazzák, így e körben is megállapítható felperes jóhiszeműsége. Ugyanakkor enyhítő körülményként vette figyelembe azt is, hogy „a víz egészséges” kijelentéssel felperes nem állította, hogy a víz gyógyító hatással rendelkezne, és a fogyasztó nem a víz gyógyító hatására következtethetett, hanem csak arra, hogy a kezelt vízben minden olyan anyag megtalálható, ami egyébként a csapvízben. Ezen enyhítő körülmények figyelembe vétele mellett, alperes jogszerűen járt el, amikor is a Tpvt. 78.§ (1) bekezdésében írt felperesi nettó árbevétel 10%-os maximumánál alacsonyabb összegben állapította meg a bírságot. Ugyanakkor a bírság jelentős mértékű, vagy teljes körű csökkentésére nem látott lehetőséget alperes, ugyanis a súlyosító körülmények között kellett figyelembe vennie azt, hogy felperes a magatartást hosszabb időn keresztül tanúsította. Ezt a tényt az a körülmény sem változtatja meg, hogy a felperes a magatartásának jogsértő jellegéről tudomással nem bírt. Az alperes által rögzítettekre is figyelemmel a bíróság megállapította, hogy alperes mérlegelési jogkörében hozott döntése jogszerű és megalapozott, a mérlegelési szempontokról határozatában részletesen számot adott, így a bírság kiszabásának összecszerúségét a perbeli esetre értékelte, és indokolta.

A polgári perrendtartásról szóló többször módosított tárgydőszakban hatályos 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/B. §-a szerint mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási

határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatók és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik. A bíróság megállapította, hogy alperes ezen mérlegelési körben a bírsági kiszabása körében mérlegelési szempontjairól számot adott, indokolásában rögzítette azt és a megállapított tényeket

Fővárosi Bíróság
16.K. 33.430/2009/4.

okszerűen mérlegelte. A bíróság kiszabásának célja, hogy a vállalkozókat visszatartsa a tisztességtelen piaci magatartástól, és egyúttal megteremtse a gazdasági verseny tisztességét. Ez a cél pedig csak olyan mértékű bírsággal valósítható meg, amely a versenyjogsértést megvalósító vállalkozónak érezhető megterhelést jelentő anyagi hátrányt okoz. Mindezek alapján a bíróság felperes keresetét elutasította.

A bíróság a pereszes felperest a Pp. 78.§. (1) bekezdése, és a 32/2003. IM rendelet 3.§. (3) bekezdése alapján kötelezte az alperes költségeinek megfizetésére.

A bíróság az illeték viselése tárgyában hozott döntése az Illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 59.§ (1) bekezdésén, valamint 43.§ (3) bekezdésén alapul, figyelemmel a 6/1986. (VI.26) IM rendelet 13.§ (2) bekezdésére.

A fellebbezés lehetőségét a Pp. 340. § (2) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2010. év május hó 13. napján

dr. Kovács Mária s.k. bíró